

Teave uutest Euroopa Liidu kahesuguse kasutsuega kauba ekspordi üldlubadest

Üldinfo

Euroopa Liidu määrus nr 1232/2011 kehtestab 5 uut kahesuguse kasutusega kauba ekspordi üldluba ja sellega on Euroopa Liidu üldlubade (edaspidi *üldluba*) arv kasvanud kuueni:

- EU001 – väljavedu Austraaliasse, Kanadasse, Jaapanisse, Uus-Meremaale, Norrasse, Šveitsi (sh Liechtenstein) ja Ameerika Ühendriikidesse;
- EU002 – teatud kaupade väljavedu teatud sihtkohtadesse;
- EU003 – väljavedu peale kauba parandamist või asendamist;
- EU004 – ajutine väljavedu näitusele või messile;
- EU005 – telekommunikatsiooni kaupade väljavedu;
- EU006 – kemikaalide väljavedu.

Kasutamine – üldlubasid võivad kasutada kõik Euroopa Liidus asutatud eksportijad.

Geograafiline ulatus – iga üldluba sisaldab täpset sihtkohtade nimekirja, kuhu üldloal nimetatud kaupu välja võib vedada.

Kaubad – iga üldluba sisaldab täpset nimekirja kaupadest, mis on selle üldloaga kaetud.

Kasutustingimused – eksportimisel peab järgima nii üldlubade üldisi kasutustingimusi kui ka neid konkreetseid tingimusi, mida iga üldluba sisaldab.

Keelud – teatud juhtudel võivad pädevad asutused keelata eksportijal üldlubade kasutamise.

Lisainfo – määruse tervikteksti leiab [Euroopa Liidu Teatajast](#)

Ülevaade üldlubadest

EL üldluba EU001

- Katab enamuse kahesuguse kasutusega kaupade nimekirjas olevast kaubast (eranditega, täpsem nimekiri on märgitud üldloal);
- Väljavedu lubatud Austraaliasse, Kanadasse, Jaapanisse, Uus-Meremaale, Norrasse, Šveitsi (sh Liechtenstein) ja Ameerika Ühendriikidesse.

EL üldluba EU002 Kahesuguse kasutusega kaupade eksportimine teatavatesse sihtkohtadesse

- Katab mitmeid ekspordikontrollirežiimi Wassenaari Kokkuleppe alusel kontrollitavaid kaupu (täpsem nimekiri on märgitud üldloal);
- Väljavedu lubatud 6 sihtkohta: Argentina, Horvaatia, Island, Lõuna-Aafrika Vabariik, Lõuna-Korea ja Türgi.

EL üldluba EU003 Parandatud või asendatud kaupade eksport

- Katab enamuse kahesuguse kasutusega kaupade nimekirjas olevast kaubast (eranditega; täpsem nimekiri on märgitud üldloal);
- Puudutab üldloal nimetatud kaupade remondi või asendamise järgset väljavedu, kui kaupade esialgne väljavedu Euroopa Liidust toimus kehtiva väljaveoloa alusel ning samad kaubad re-importiti Euroopa Liitu hoolduse, remondi või asendamise eesmärgil;
- Väljavedu lubatud 24 sihtkohta: Albaania, Argentina, Bosnia ja Hertsegoviina, Brasiilia, Tšiili, Hiina (sealhulgas Hongkong ja Aomen), Horvaatia, Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Prantsusmaa ülemereterritooriumid, Island, India, Kasahstan, Mehhiko, Montenegro, Maroko, Venemaa, Serbia, Singapur, Lõuna-Aafrika Vabariik, Lõuna-Korea, Tuneesia, Türgi, Ukraina, Araabia Ühendemiraadid.

EL üldluba EU004 Näitusele või messile eksporditav kaup

NB! Käesolev infomaterjal on selgitav juhend ja see ei ole õigusakt!

- Katab enamuse kahesuguse kasutusega kaupade nimekirjas olevast kaubast (eranditega; täpsem nimekiri on märgitud üldloal);
- Üldluba sisaldab mitmeid väga spetsiifilisi kasutustingimusi;
- Väljavedu lubatud 24 sihtkohta: Albaania, Argentina, Bosnia ja Hertsegoviina, Brasiilia, Tšiili, Hiina (sealhulgas Hongkong ja Aomen), Horvaatia, Endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Prantsusmaa ülemereterritooriumid, Island, India, Kasahstan, Mehhiko, Montenegro, Maroko, Venemaa, Serbia, Singapur, Lõuna-Aafrika Vabariik, Lõuna-Korea, Tuneesia, Türgi, Ukraina, Araabia Ühendemiraadid.

EL üldluba EU005 Telekommunikatsioon

- Katab mõned kategooria 5 osa I kaubad (täpsem nimekiri on märgitud üldloal);
- Väljavedu lubatud 9 sihtkohta: Argentina, Hiina (sealhulgas Hongkong ja Aomen), Horvaatia, India, Venemaa, Lõuna-Aafrika Vabariik, Lõuna-Korea, Türgi, Ukraina.

EL üldluba EU006 Kemikaalid

- Katab mitmeid kahesuguse kasutusega kauba kategooriate 1C350, 1C450.a. ja 1C450.b. kemikaale (täpsem nimekiri on märgitud üldloal);
- Väljavedu lubatud 6 sihtkohta: Argentina, Horvaatia, Island, Lõuna-Korea, Türgi, Ukraina.

Korduvad küsimused

1. Mis on üldluba?

Üldluba on üks neljast eriloast, mis on ette nähtud kahesuguse kasutusega kauba ekspordi EL 428/2009 regulatsioonis. Üldluba on mõeldud teatud kauba väljaveoks teatud sihtkohtadesse ja seda võivad kasutada vaid üldloa tingimustest kinnipidavad eksportijad. EL üldload on ära toodud 428/2009 määruse Lisas II.

2. Mis muutub uue regulatsiooniga?

Uus määrus toob kahesuguse kasutusega kauba kontrolli raamistikku kaasa mitmeid olulisi muudatusi. Neist suurim uuendus on 5 uue üldloa kasutusele võtmine. Samuti on uuendatud ka kehtivat EU001 üldluba, lisades sihtkohtade hulka Liechtensteini. Lisaks kehtestab uus regulatsioon uusi meetmeid, et muuta ekspordikontrolli süsteem läbipaistvamaks (nt regulaarne raporteerimine Euroopa Parlamendile) ning tõhusamaks (parem teabevahetus ja võimalus keelata mõnedele eksportijatele üldloa kasutamine).

3. Mida peaksin tegema, et uusi üldlubasid kasutada?

Uued üldload on kasutusvalmis kõigile Euroopa Liidu eksportijatele. Nende kasutamiseks veendu järgmises:

- kaubad, mida soovid eksportida, on nimetatud konkreetsel üldloal;
- sihtkoht, kuhu soovid eksportida, on kaetud konkreetse üldloaga;
- et täidad kõiki Euroopa Liidu üldloal olevaid kasutustingimusi (nt eelnev registreerimise tingimus);
- et täidad kõiki riikliku seadlusandluse alusel ette nähtud tingimusi (nt raporteerimisekohustus).

4. Kas minu kaubad on üldlubadel nimetatud?

Kontrolli palun üldloa täpset ulatust, üldload on leitavad [siin](#). See on eksportija kohus hinnata, kas tema kaubad on kaetud üldloaga või mitte. Kahtluse korral võtke palun ühendust Strateegilise kauba komisjoniga stratkom@vm.ee.

5. Milliseid eeliseid üldload mulle annavad?

Üldlubadest on kõige rohkem kasu siis, kui kogu eksport on üldlubadega kaetud. Üldload annavad võimaluse eksportida ekspordikontrolli all olevat kaupa minimaalse viivitusega, ilma vajaduseta taotleda ja oodata ühekordset litsentsi või koondlitsentsi.

6. Kas mulle võib keelduda üldloa kasutusõiguse andmisest?

NB! Käesolev infomaterjal on selgitav juhend ja ei ole õigusakt!

Käesolev juhend on koostatud Euroopa Komisjoni üldlubade infomaterjali põhjal. Euroopa Komisjoni info on kättesaadav aadressil: http://ec.europa.eu/trade/creating-opportunities/trade-topics/dual-use/index_en.htm

NB! Käesolev infomaterjal on selgitav juhend ja see ei ole õigusakt!

Jah, Strateegilise kauba komisjon võib keelata ettevõtjal üldlubasid kasutada kui on põhjendatud kahtlus ettevõtja suutlikkuse kohta pidada kinni üldloa tingimusest või ekspordikontrolli seadlusandlusest. Teavet ettevõtetest, kellel on keelatud üldlubasid kasutada, vahetatakse EL liikmesriikide pädevate asutuste vahel.

7. Kas üldloa kasutamise keeld tähendab, et ma ei tohi enam kahesuguse kasutusega kaupa eksportida?

Ei, keeld tähendab ainult, et ettevõtjal ei ole lubatud eksportida üldloa alusel, st lihtsustatud viisil. Alati jääb võimalus taotleda ühekordset või koondliitsentsi, nende alusel on eksport siiski lubatud.

8. Kas pean teavitama ametiasutusi üldloa kasutamisest?

Jah, iga üldluba kasutav eksportija peab teavitama Strateegilise kauba komisjoni esimesest üldloa kasutuskorrast hiljemalt 30 päeva peale esimest eksporti. Alternatiivselt võib kooskõlas Strateegilise kauba seadusega teavitada ekspordist ka enne üldloa alusel toimuvat eksporti, aga reeglina lähtume Euroopa Liidu regulatsioonist ning esimese ekspordi teavitus on ette nähtud 30 päeva jooksul peale esimest eksporti.

9. Kas ma peaksin registreerima end üldloa kasutajaks?

Eestis on kooskõlas EL regulatsiooniga kehtestatud eelnev registreerimiskohustus Strateegilise kauba komisjoni juures. Registreerimine toimub automaatselt 10 tööpäeva jooksul alates registreeringu soovi taotluse saamisest Strateegilise kauba komisjoni poolt. Täpsem info Strateegilise kauba seaduses.

10. Kas peaksid üldloa kasutamisest aru andma?

Eestis on vastavalt strateegilise kauba seadusele ning kooskõlas Euroopa Liidu regulatsiooniga kehtestatud aruandluskohustus Strateegilise kauba komisjonile 2 korda aastas iga poolaasta lõpul.

11. Kas üldloa alusel ekspordiga kaasnevad ka mingisugused ühtse haldusdokumendi täitmise nõuded?

Jah, iga üldluba nõuab selle kasutajalt märget ühtse haldusdokumendi lahtris 44 kasutades koodi „X002“ ja täpsustades üldloa koodi, mille alusel eksport toimub.

NB! Käesolev infomaterjal on selgitav juhend ja ei ole õigusakt!

Käesolev juhend on koostatud Euroopa Komisjoni üldlubade infomaterjali põhjal. Euroopa Komisjoni info on kättesaadav aadressil: http://ec.europa.eu/trade/creating-opportunities/trade-topics/dual-use/index_en.htm